

Motion till riksdagen

1988/89:N456

av Jens Eriksson och Hans Dau (båda m)
Oljeutvinning i Östersjön

I och med uppgörelsen med Sovjet om gränsdragningen öster om Gotland i den s.k. vita zonen har intresset vaknat för oljeutvinning till havs. Det hävdas att det föreligger stor sannolikhet att det finns förekomster av olja på kontinentalsockeln mellan Gotland och Sovjet.

Samtidigt som det skulle vara en tillgång för Sverige inger det stor oro. Östersjön är ett innanhav med låg vattenomsättning, där oljesöl, oljeläckage, för att inte nämna en olycka, kan få katastrofala följder.

Det har inte kunnat undgå att märkas vad oljeutvinningen i Nordsjön betytt för havsmiljön. Stora områden med sterila bottnar, där oljefilm tar bort möjligheterna för fiskreproduktion och där livsbetingelserna för bottenlevande fiskar har förstörts. Stora dumpningar av skrot har förekommit, som förstört fiskeplatserna.

Man minns ännu Bravokatastrofen, då stora mängder olja läckte ut och troligen var orsak till en av de största oljeförekomsterna vi haft på västkusten med förstörda stränder och tusentals oljedränkta fåglar. Nu är en ny oljekatastrof hotande nära i Ekofiskfältet, där en cementpropp gett sig och endast en ventil finns kvar att stå emot det oerhörda tryck som finns. Om ventilen brister får det följder som inte går att överblicka. Experterna har uttalat att de inom de närmaste 10 åren väntar ytterligare sådana incidenter.

Det finns all anledning att betänka sig både en och två gånger innan oljeutvinning startas i Östersjön. Oljeutvinning till havs är alltid riskabel, då stormar och oväder frestar materialet hårt. Då en olycka inträffar får det katastrofala följder genom att livet i havet slås ut eller reduceras kraftigt. Stränder och öar blir förstörda för lång tid och kan inte utnyttjas för fritid och rekreation och fisket slås ut.

Om oljeborring skall tillåtas måste därför säkerhetsbestämmelserna vara hårda och kontrollen effektiv. Kontakt bör även tas med andra östersjöstater för att likadana bestämmelser skall gälla. Ett samarbete inom detta område är nödvändigt.

Det torde vara möjligt att få till stånd överenskommelse både om säkerhet och kontroll, då det ligger i varje lands intresse att bevara Östersjön som ett levande hav.

Hemställan

Mot. 1988/89

N456

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att, om oljeutvinning skall förekomma i svensk zon i Östersjön, det skall ställas höga krav på säkerhet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att kontakt skall tas med övriga östersjöstater för gemensamma bestämmelser och kontroll,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionerna anförts om att fisket skall hållas skadeslöst för de skador som oljeutvinning kan åstadkomma.¹]

Stockholm den 25 januari 1989

Jens Eriksson (m)

Hans Dau (m)

¹ 1988/89:Jo424